

2009-04-21

LS 0803-0266

Landstingsstyrelsen, ärende 29

Motion 2008:10 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S) om att infoga AB Storstockholms Lokaltrafik i övriga landstingskoncernen

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet föreslår landstingsstyrelsen besluta

att uppdra till landstingsstyrelsen att utreda ett infogande av AB Storstockholms Lokaltrafik och dess dotterbolag i ägarbolaget Landstingshuset i Stockholm AB

att uppdra till landstingsstyrelsen att utreda vilka åtgärder i övrigt som bör vidtas av ägaren för att skapa en ökad koppling mellan den regionala utvecklingsplanen och den operativa och strategiska planeringen inom AB SL.

I motionen föreslås en förbättrad styrmodell för utövandet av trafikhuvudmannaskapet. Utgångspunkten är att skapa en bättre precision vad gäller ägarstyrningen över AB SL, vilken i dag utgör en egen koncern med dotterbolag skild från den koncern där landstingets övriga bolag ingår. Genom att se till att landstingets samtliga verksamheter i bolagsform ingår i en samlad koncern ökar möjligheterna för att effektivt och ändamålsenligt utöva ägarstyrningen över AB SL och dess dotterbolag. Motionens förslag bör ges ett positivt bemötande och bör prövas genom att landstingsstyrelsen ges i uppdrag närmare belysa de administrativa följderna av ett infogande i LISAB.

Landstinget genomförde år 2006 en utredning om avbolagisering av AB SL (LS 0608-1482). Utredningen identifierade risker för vissa administrativa merkostnader och risker för merkostnader på grund av omförhandling av avtal vid en avbolagisering. Utredningen redovisade också olika lösningar som kunde eliminera merparten av de risker för merkostnader som identifierats. Utredningen blev sedan inte föremål för en fördjupad beredning där de olika lösningarna preciserades.

Utredningen om att avbolagisera AB SL prövade inte frågan om överföring av bolaget – eller dess dotterbolag – till Landstingshuset i Stockholm AB (LISAB). Vid en sådan överföring skulle AB SL kvarstå i sin nuvarande juridiska form, vilket innebär att påverkan på ingångna avtal och annat blir av klart marginell omfattning jämfört med en avbolagisering.

Sedan landstinget 1993 bildade LISAB har kraven på en tydlig ägarstyrning ökat betydligt och landstinget har i flera steg utvecklat ägarstyrningen. Genom den sedan

2009-04-21

LS 0803-0266

2002 etablerade ordningen med personunion mellan styrelsen för LISAB och ett till landstingsstyrelsen hörande organ för ägarstyrning har innebörden av ägarbolaget förskjutits jämfört med de ursprungliga intentionerna. Idag är LISAB nära förbundet med den ägarutövande funktionen via personsambandet mellan bolagsstyrelsen och landstingsstyrelsens strategiska utskott.

Motionärerna pekar också på den brist som idag finns vad gäller uppföljningen av hur AB SLs planering följer den regionala utvecklingsplanen (RUFs). Det är inte ändamålsenligt att implementeringen av RUFs på strategisk och operativ nivå utövas av AB SL utan uppföljning och direktiv från landstingsstyrelsen, vilket dock är fallet i stor utsträckning idag. Tidplaner och genomförandeanalyser, särskilt vad gäller investeringsfrågorna, borde följas av landstingsstyrelsen på ett tydligare och mer systematiskt sätt än hittills. Hur uppföljningen av kopplingen mellan SLs planering och RUFs kan stärkas bör därför utredas särskilt av landstingsstyrelsen.